



# VSTUPNÍ ČÁST

## Název modulu

Makroskopická a mikroskopická stavba dřeva

## Kód modulu

82-m-3/AA23

## Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

## Typ modulu

odborný teoretický

## Využitelnost vzdělávacího modulu

### Kategorie dosaženého vzdělání

H (EQF úroveň 3)

L0 (EQF úroveň 4)

### Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

33 - Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

36 - Stavebnictví, geodézie a kartografie

### Komplexní úloha

### Obory vzdělání - poznámky

- 82-51-H/02 Umělecký truhlář a řezbář
- 33-56-H/01 Truhlář
- 36-64-H/01 Tesař
- 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva

### Délka modulu (počet hodin)

24

### Poznámka k délce modulu

### Platnost modulu od

30. 04. 2020

### Platnost modulu do

### Vstupní předpoklady

Nejsou stanoveny

# JÁDRO MODULU

## Charakteristika modulu

Cílem modulu je osvojení znalostí v oblasti makroskopické a mikroskopické stavby dřeva. Žák se seznámí s charakteristickými znaky tuzemských dřevin a popíše stavbu jehličnatých a listnatých dřevin.

Po absolvování modulu žák bude schopen určit charakteristické znaky dřeva a dřevin, rozlišit mikroskopickou a makroskopickou stavbu dřeva a určit druhy dřeva a dřevin.

## Očekávané výsledky učení

Žák:

- rozlišuje mikroskopickou stavbu dřeva (buňky v podobě letokruhů ve třech vrstvách a ve třech směrech - rovnoběžném - axiálním, radiálním a kolmém - tangenciálním směru)
  - nalezne charakteristické znaky mikroskopické stavby dřevin viditelné okem a pod mikroskopem (tracheje, tracheidy, parenchymatické buňky, libriformní buňky)
- rozlišuje makroskopickou stavbu dřeva (základní řezy dřevem a základní znaky makroskopické stavby dřeva)
  - nalezne charakteristické znaky makroskopické stavby dřevin viditelné okem a pod mikroskopem (barva, lesk, textura, vůně, tvrdost, suky)
- určuje druhy dřeva a jednotlivé dřeviny dle charakteristických znaků viditelných okem a pod mikroskopem
  - popíše stavbu jehličnatých dřevin (vyznačující se jednodušší anatomickou strukturou dřeva)
  - popíše stavbu listnatých dřevin (jádrové dřevo s obsahem velkého množství tříslavin)
- vypracuje samostatnou práci (provede porovnání a určení jednotlivých vzorků dřev, porovná výsledky pozorování)

## Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

### 1. Mikroskopická stavba dřeva

- buňky v podobě letokruhů ve třech vrstvách
- buňky ve třech směrech
  - rovnoběžném
  - axiálním
  - kolmém - tangenciálním

### 2. Makroskopická stavba dřeva

- základní řezy dřevem
- základní znaky makroskopické stavby dřeva

### 3. Stavba dřevin

- stavba jehličnatých dřevin vyznačující se jednodušší anatomickou strukturou dřeva
- stavba listnatých dřevin - jádrové dřevo s obsahem velkého množství tříslavin

### 4. Druhy dřeva a charakteristické znaky dřeva a jednotlivých dřevin viditelné okem a pod mikroskopem

- znaky mikroskopické stavby dřevin
- znaky makroskopické stavby dřevin

## Učební činnosti žáků a strategie výuky

Ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky:

- odborný výklad s prezentací, diskuze
- určování předložených vzorků dřev (přiřazení znaků dřevinám)
- písemná práce
- hodnocené samostatné práce

Specifikace samostatné práce:

- teoretická část (teoretický popis tématu)
- praktická část (porovnání a určení jednotlivých vzorků dřev, výsledky pozorování)
- závěr (výsledky práce)
- 6 až 10 stran včetně příloh (schémata, fotografie, aj.)

Učební činnosti žáků:

- seznámí se a následně popíše mikroskopickou stavbu dřeva
- seznámí se a následně popíše makroskopickou stavbu dřeva
- vyjmenuje druhy dřeva s jejich charakteristickými znaky
  - charakterizuje a popíše stavbu jehličnatých dřevin
  - charakterizuje a popíše stavbu listnatých dřevin
- aktivně se zapojuje do výuky a zodpovídá kontrolní otázky vyučujícího

## Zařazení do učebního plánu, ročník

1. ročník

# VÝSTUPNÍ ČÁST

## Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemná nebo ústní forma zkoušení

- základní pojmy a terminologie

Praktické zkoušení

- praktické prověření na vzorcích - určení předložených vzorků dřev:
  - rozpoznání charakteristických znaků viditelných okem a pod mikroskopem
  - určení vzorků dřev

Samostatná práce žáků:

- zpracování písemné práce

Ověřované okruhy:

- mikroskopická stavba dřeva
- makroskopická stavba dřeva
- stavba jehličnatých a listnatých dřevin
- druhy dřeva a dřevin

## Kritéria hodnocení

prospěl – neprospěl

- prospěl: samostatné předvedení orientace v učivu a správné řešení úkolů
  - ústní forma zkoušení: úplné a správné řešení úkolů
  - písemná forma zkoušení: úplné a správné řešení písemné práce včetně grafické úpravy
- neprospěl: nedokáže se orientovat v učivu, úkoly řeší jen s pomocí učitele
  - ústní forma zkoušení: zkoušení má po obsahové stránce větší závady
  - písemná forma zkoušení: neúplné řešení písemné práce s většími závadami

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s maximální absencí do 20 %.

## Doporučená literatura

ŠLEZINGEROVÁ, Jarmila. Stavba dřeva. ISBN: 80-7157-137-7

KŘUPALOVÁ, Zdeňka. Nauka o materiálech. ISBN: 978-80-86817-25-5

# Poznámky

Mikroskop zvětšení 400x, vzorky dřev

## Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

*Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Petr Stránský. [Creative Commons CC BY SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) - Uveďte původ - Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.*